

Asia: VN/27997/2023

Lausuntopyyntö Kansallisesta ruokastrategiasta 2040

Luku 3.1: Reiluus ja kannattavuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Kannattavuus ja reiluus

-

Strateginen tavoite 1: Arvonlisä jakautuu aiempaa tasaisemmin ruokaketjussa

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky kasvaa

Huomioita ja havaintoja

s. 11

Kommentti: Suomessa ruoka-alan yrityksillä on osaamista kehittää terveyttä edistäviä elintarvikkeita.

Muokausehdotus: Viennin arvon kasvu perustuu laadukkaisiin raaka-aineisiin, jalostusasteen nostamiseen, ravitsemusosaamiseen ja kestävään tuotantotapaan.

Strateginen tavoite 3: Ruoka-ala on houkutteleva ja reilu

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Tuotantoeläinten hyvinvointi lisääntyy ja lisää väliotsikko

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 5: Reilu datatalous luo arvoa ruokajärjestelmään

Huomioita ja havaintoja

s. 12

Kommentti: Kuluttajalla on oikeus saada luotettavasti ja helposti tieto tuotteen terveysvaikutuksista. Siksi on tärkeä säilyttää Sydänmerkki-järjestelmä.

Muokausehdotus: Esimerkiksi elintarvikepakkauksiin voi lisätä tietoa tuotteen ympäristövaikutuksista, alkuperästä ja ravitsemuslaadusta kertovan symbolin, Sydänmerkin, joka auttaa kuluttajaa tekemään parempia valintoja.

Luku 3.2: Huoltovarmuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Huoltovarmuus

-

Strateginen tavoite 1: Riskienhallinta vahvistuu ruokajärjestelmässä

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruuantuotannon jatkuvuus turvataan

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Tuotantopanosten omavaraisuusaste nousee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.3: Luonnon kantokyky

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.3. luonnon kantokyky

-

Strateginen tavoite 1: Ruokaketjun ilmastovaikutukset vähentyvät

Huomioita ja havaintoja

Kommentti: Huomioitava, että kuluttaja voi omilla ruokavalinnoillaan vaikuttaa esim. hiilidioksidipäästöihin, jos toteuttaa ravitsemussuosituksen mukaista ruokailua. Tähän tarvitaan hyvien elintarvikevalintojen saatavuutta helposti ja edullisesti.

Strateginen tavoite 2: Luonnon monimuotoisuus lisääntyy ja luonnontila paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ravinnepäästöt vähentyvät ja peltojen vesitalous paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.4: Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.4. Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

3.4.1 Nykytilakuvaus

Muokausehdotus: Epäedulliset ruokailutottumukset ovat yhteydessä merkittäviin terveyshaasteisiimme, kuten sydän- ja verisuonisairauksien ja tyypin 2 diabeteksen esiintyvyyteen sekä lihavuuteen. (ei sanaa liikalihavuus)

Strateginen tavoite 1: Kotimaisten elintarvikkeiden käyttö lisääntyy ja ymmärrys ruokajärjestelmästä vahvistuu

Huomioita ja havaintoja

s.. 17

Kommentti: Mukaan maininta ruuan terveellisyydestä.

Muokausehdotus = Paikallisten ja kotimaisten, ravitsemuksellisesti laadukkaiden tuotteiden käyttö lisääntyy ja monipuolistuu sekä kotitalouksissa että ruokapalveluissa.

Strateginen tavoite 2: Mahdollisuus terveelliseen ruokaan lisääntyy

Huomioita ja havaintoj

s. 17

Muokausehdotus: Ruokavalio tukee yksilöllistä hyvinvointia ja terveyttä. Suosituksen mukainen ruokavalio huomioidaan paremmin kriittisenä osana terveyden edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä. Terveellinen ruoka on saatavilla kaikille väestöryhmille, ja sen kulutus kasvaa merkittävästi. Kasvien ja vihannesten käyttö lisääntyy, ja kuluttajilla on yhä paremmat mahdollisuudet valita lautaselleen kasvipohjaisia tuotteita. Suolan, sokerin ja kovan rasvan kulutus vähentyy, ja kuidun osuus kasvaa. Sydänmerkki auttaa kansallisesti ravitsemuslaadultaan parempien valintojen tekemistä.

Strateginen tavoite 3: Ruoka on osa rikasta ja elävää ruokakulttuuria

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Yhteisöllisyys ruuan ympärillä kasvaa ja vahvistaa hyvinvointia

Huomioita ja havaintoja

s. 17

Kommentti: Joukkoruokailussa ravitsemussuositukset usein huomioidaan (hyvinvoinnin vahvistaminen), joten tavoitteena joukkoruokailun käytön lisääntyminen.

Muokausehdotus: Yhdessä syömisen kulttuuri ja ruokailo vahvistuvat, ja ruoka toimii yhä vahvemmin yhteisöllisyyden, suvaitsevaisuuden ja hyvinvoinnin rakentajana. Joukkoruokailun käyttö ja arvostus kasvaa...

Luku 4: Kehitettävät valmiudet

Huomioita ja havaintoja lukuun 4 Kehitettävät valmiudet

s. 19-20

4.2 Osaamiseen, oppimiseen, tutkimukseen ja muutoshalukkuuteen panostaminen

Muokausehdotus: ...Kestävien ja terveyttä edistävien ruokajärjestelmien kehittäminen vaatii tuekseen poikkitieteellistä tutkimusta, jotta monimutkaisiin haasteisiin voidaan löytää käytännönläheisiä ja kestäviä ratkaisuja.

Muuta kommentoitavaa

Muita huomioita strategiasta.

-

Viertola Juha
Diabetesliitto ry